

у державних і господарських організаціях. Проте багато хто володіє ними незадовільно. На допомогу практиці видано ряд наукових коментарів, але немає обговорення цих коментарів на наукових форумах і семінарах.

Отже, можна зробити висновок, що однією з умов функціонування господарського права є правове забезпечення господарської діяльності, яке включає, зокрема, створення її законодавчої основи, тобто системи нормативних актів, що визначають правовий статус суб'єктів господарювання та регламентують різні аспекти господарської діяльності. Становлення національного господарського законодавства в Україні пов'язане з труднощами, спричиненими насамперед економічними та соціально-політичними факторами. Дані проблеми необхідно негайно усунути, тому що недосконалість господарського законодавства призводить до гальмування економічного розвитку держави взагалі.

УДК 247.124 (043.2)

Адамова В. С., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Горбатюк Я.В., к.ю.н.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБЛІГАЦІЙ У ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

На сьогодні ринок цінних паперів є невід'ємною частиною фінансової системи і водночас найефективнішим інструментом залучення і перерозподілу фінансових коштів в Україні.

Одним з найбільш потужних сегментів вітчизняного ринку корпоративних цінних паперів є ринок облігацій, що випускаються підприємницькими структурами – промисловими, торговельними і будівельними компаніями та фінансовими установами.

Згідно зі ст. 7 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» облігація - це цінний папір, що посвідчує внесення його власником грошей, визначає відносини позики між власником облігації та емітентом, підтверджує зобов'язання емітента повернути власникові облігації її номінальну вартість у передбачений умовами розміщення облігацій строк та виплатити дохід за облігацією, якщо інше не передбачено умовами розміщення [1].

Емітент у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, може розміщувати процентні, цільові та дисконтні облігації.

Процентні облігації - облігації, за якими передбачається виплата процентних доходів; цільові облігації - облігації, виконання зобов'язань за

якими дозволяється товарами та / або послугами відповідно до вимог, установленими умовами розміщення таких облігацій; дисконтні облігації - облігації, які розміщуються за ціною нижче їх номінальної вартості. Різниця між ціною придбання і номінальною вартістю облігації виплачується власнику облігації під час її погашення та складає дохід (дисконт) по облігації [2].

Також існують корпоративні облігації – цінний папір, що засвідчує відносини позики між її власником (кредитором) і особою, яка її випустила (позичальником), в якості останнього виступають акціонерні товариства, підприємства і організації інших організаційно-правових форм власності [3].

Облігації можуть розміщуватися з фіксованим терміном погашення, єдиним для всього випуску. Дострокове погашення облігацій на вимогу їх власників дозволяється у разі, коли така можливість передбачена умовами розміщення облігацій, якими визначений порядок установлення ціни дострокового погашення облігацій і термін, протягом якого облігації можуть бути пред'явлені для дострокового погашення. Погашення облігацій може здійснюватися грошима або майном відповідно до умов розміщення облігацій [2].

Облігація має номінальну вартість, визначену в національній валюті, а якщо це передбачено умовами розміщення облігацій - в іноземній валюті. Мінімальна номінальна вартість облігації не може бути менше однієї копійки.

Після фінансової кризи та цілого ряду дефолтів ринок корпоративного боргу в Україні майже зник. Сьогодні емісії корпоративних облігацій, крім тих, що пов'язані з будівництвом, практично відсутні. Класичних корпоративних облігацій на ринку практично не існує. Причиною такої ситуації є криза довіри з боку інвесторів до такого інструменту, як незабезпечена корпоративна облігація, що породжує значні ризики.

У нашій країні практично відсутні облігації, забезпечені відокремленими активами. Натомість світовий ринок цих інструментів сягає 10 трлн. євро в еквіваленті. Саме вони мають стати основою відновлення ринку облігацій України в цілому [4].

Зокрема, доцільно було б здійснити наступні кроки: підвищити вимоги щодо надання інформації емітентами, особливо до тих компаній, які вже офіційно зареєстровані та працюють на фондовому ринку; в практиці функціонування ринку дотримуватись принципів електронного документообігу; законодавчо врегулювати проблеми використання інсайдерської інформації; зменшити відсоткову ставку податку на прибуток від довготермінових (більше, ніж два роки) інвестицій, здійснених на придбання цінних паперів вітчизняних емітентів; для інвестиційних фондів скасувати податок на відсотковий дохід.

Всі ці недоліки та проблеми ринку облігацій в Україні, як складової

фондового ринку України є перш за все можливими напрямками його розвитку у майбутньому, але тільки за умови їх розв'язання [5].

Крім того, на розгляді в Парламенті перебуває проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо розкриття інформації на фондовому ринку та вдосконалення порядку емісії цінних паперів та розширення можливостей для залучення капіталу) (реєстраційний №5592), що передбачає трансформацію емісійної діяльності. Зокрема, ним спрощується механізм емісії, яка здійснюється шляхом приватного розміщення, та суттєво підвищуються вимоги до публічного розміщення цінних паперів [4].

На нашу думку, звичайно, вирішення всіх існуючих проблем на вітчизняному ринку облігацій потребує певного часу, але незважаючи на існуючі недоліки, ринок цінних паперів України та ринок облігацій як його вагома складова має великий потенціал розвитку. Найголовніше - врахувати всі існуючі недоліки і прогалини, намагатися перевести їх у позитивні сторони, які допоможуть йому вийти на гідний рівень.

Література

1. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 31 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.
2. Роль В.Ф. Фінансове право: навч. посіб. / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
3. Рынок ценных бумаг и биржевое дело: учебник для вузов / под ред. проф. О.И. Дегтяревой, проф. Н.М. Коршунова, проф. Е.Ф. Жукова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 501 с.
4. Чи є перспективи у ринку облігацій в Україні? [Електронний ресурс] // FINPOST. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://finpost.com.ua/news/2750>.
5. Іоргачова М. Ринок облігацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / М. Іоргачова, Г. Коцюрубенко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2016. – № 2. – С. 62-78.

УДК 330.322(043.2)

Бігоцька Д.Р., студентка,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна
Науковий керівник: Бортник Н.П., д.ю.н., професор

ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРАВА

Слід зазначити, що ідея соціально-економічної детермінації права досить серйозно упроваджувалася у вітчизняну наукову правосвідомість. Відповідні сліди її виявляються і в сьгоднішніх теоретичних працях, причому таких, що безперечно тяжіють до пошуків нового погляду на правову проблематику і звертаються до сучасних методологічних уявлень.